

holde Fonden helt eller delvis skadesløs for de Udgifter, som den paa denne Maade maatte faa.

De senest foreliggende Arbejdsløshedstal m. v. synes at tale et saa alvorligt Sprog, og sammenholdt med det i de under 1. December 1925 afgivne Betænkninger fra Erhvervsministeriets Industriudvalg indeholdte Materiale at give et saa umiskendeligt Udtryk for de Vanskeligheder af ekstraordinær Karakter, som gør sig gældende for dansk Industri og Haandværk, at det, uanset de Betæneligheder og Vanskeligheder Opgavens Løsning frembyder, ikke skønnes forsvarligt at undlade at forsøge at gaa frem ad den af Arbejdsudvalget drøftede Vej, i det Omfang denne viser sig farbar.

Spørgsmaalet har været underkastet en indgaaende Drøftelse indenfor det *Kriseværnsudvalg* bestaaende af Repræsentanter for Industriens Arbejdsgivere og Arbejdere og for Erhvervsministeriet, der blev nedsat efter Industrikonferencen den 9. Decbr. 1925. Under disse Drøftelser er de i Betænkningen fra Socialministeriets Arbejdsudvalg nævnte Betæneligheder paany blevet gjort gældende. Under Hensyn til hele Arbejdsløshedssituationens alvorlige og truende Karakter samt til, at en Tilskudsordning efter de ovenfor angivne Linier skønnes at kunne bringes til Anvendelse med samfundsmæssig Fordel paa forskellige af de Industrier, der har anmodet om Støtte, har der dog, selv om der er andre af disse Industrier, hvor Ordningen næppe vil være egnet, indenfor Kriseværnsudvalget været Enighed om, at man som en midlertidig Foranstaltning burde søge at naa saa langt frem ad den angivne Vej, som dette maatte vise sig muligt og samfundsmæssigt forsvarligt. Fra Kriseværnsudvalgets Side er der herved lagt Vægt paa, at Ordningen er at betragte som et Led i Foranstaltninger, der her kan komme i Betragtning, at den er rent midlertidig, at Udgifterne ved Ordningen gennemsnitlig ikke vil overstige de derved sparede Arbejdsløshedsunderstøttelser, og at der ikke paa en for Erhvervslivet som Helhed usund Maade maa gribes forstyrrende ind i Konkurrenceforholdene derved, at daarligt ledede Foretagender støttes paa de velleledes Bekostning.

Under disse Forudsætninger skønnes det i det hele at være at foretrække, at de Beløb, der ellers som Understøttelse vilde medgaa til en tilmed kun ufuldkommen Afbødning af Arbejdsløsheds Følger, anvendes produktivt til Forebyggelse af Arbejdsløshed, hvad der ogsaa

indirekte gennem Opretholdelse af ialtfald en væsentlig Del af de saaledes beskæftigede Arbejders og Funktionærers m. fl.s Købeevne vil være af Betydning langt udover den enkelte Industris Omraade. Ordningen vil samtidig have en Tendens til at fremskynde det Prisfald og den Tilpasning af Prisniveauet efter Kronekursens Stigning, som saavel i Forhold til den udenlandske Konkurrence som til Købernes Tilbageholdenhed er af den største Betydning for en Nedbringelse af Produktionsomkostningerne og for Tilvejebringelse af stabilere Forhold indenfor Industri og Haandværk.

Tilskudene maa — ligesom efter Loven af 1. December 1925 — ydes efter en Undersøgelse af de konkrete Tilfælde og paa særlige, efter disses forskellige Karakter afpassede Vilkaar, der sikrer, at Tilskudene alene anvendes efter deres Bestemmelse og falder bort, efterhaanden som Prisfaldet bringer Produktionsomkostningerne i Overensstemmelse med det til Kronens Kurs svarende Prisniveau.

En Tilskudsordning, i nogen Grad svarende til den i Lovforslaget angivne, har for nogle Aar siden med formentlig samfundsmæssigt tilfredsstillende Resultat været iværksat med Hensyn til den bornholmske Kaolinindustri, jfr. Bilag 1.

Ved den Beskæftigelse af arbejdsløse eller af Arbejdere, der ellers vilde blive arbejdsløse, som tilstræbes ved Lovforslaget, vil Arbejdsløshedsfonden spare Udgiften til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse. Idet Fonden udreder de to Trediedele af den ekstraordinære Understøttelse, kunde der være Spørgsmaal om at lade Fonden udrede to Trediedele af de heromhandlede Tilskud, der nogenlunde vil svare til den ekstraordinære Understøttelses Beløb, og kun lade Staten udrede en Trediedel. Da Forholdet i midlertid maa ventes at blive det, at Besparelserne ikke alene vil falde paa den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, men for en stor Del ogsaa paa den ordinære Understøttelse, som Fonden ikke udreder nogen Del af, og ved hvis Bortfald Fonden altsaa ikke vil opnaa direkte Besparelse, vil man anse det for rimeligt, at det Beløb, som det paalægges Fonden at udrede, fastsættes til noget mindre end to Trediedele, og man foreslaar derfor, at det paalægges Fonden og Statskassen hver at udrede Halvdelen af Tilskudsbeløbene.

Saa fremt hele det i Lovforslaget nævnte Beløb 6 Mill. Kr. kommer til Anvendelse, vilde det antageligt muliggøre Beskæftigelse af henved 30 000 Arbejdere i 100 Arbejdsdage.